

еобразно общонационално значение и отражение, които не бива да се дамгосват с печата на “чуждото”, небългарското, да се оценяват единствено или едностранчиво по един негативен маниер и т. н.

Изключителната способност на циганските творци да съчетават най-различни, но ярки по съдържанието, духа, формата и стилистиката си културни образци, също им позволява не само да обогатяват своите възгледи и култура, но и да утвърждават по особено колоритен и впечатляващ начин онзи преход от една крайност в друга, онази внезапна смяна на ритъм и тоналност, при която еуфорията от радостта и щастието се заменя за миг с чувствата и настроенията, които извират от лабиринтите на смазващата тъга, на отчайващите мигове в живота.

Друг е въпросът за начина по който това става в изпълнението на нашите роми. Този втори въпрос вече засяга друга тяхна художествено-творческа черта, която също живо интересува и впечатлява всеки, който общува дълго с тях и който се стреми да ги опознае без предварително изработени и възприети щампи на оценяване. Тоест, не по тяхната външна и обвита в суеверия и предразсъдъци, а в тяхната действително автономна и иманентна художествено-творческа (и друга) природа. По-конкретно, става дума за онази художествено-творческа черта на нашите цигани, която се съдържа в техния **специфичен**, понякога ексцентричен и дори стигащ на моменти до своеобразна виртуозна или шутовска реализация, начин на изтъкване на ромските умения, качества и възможности в различните сфери на художествено-творческа култура.

За циганолозите не е тайна, че ромите притежават подчертана способност да овладяват различни дейности, да се нагаждат и да имитират други стилове и маниери на постъпване, да пародират по великолепен начин себе си и “другите”. В съвременната циганология, обаче, поне в познатите ми трудове, няма достатъчно яснота и аналитична дълбочина за подтика да се формират, развиват и упражняват подобен род способности. Не се осветлява все още достатъчно как при ромите съвършенството при осъществяването на някаква художествено-творческа дейност достига в определен момент